ANUL IX, No. 2671 EDITIA A TREIA MARTI 29 OCTOMBRIE 1896

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE

INCEP DE LA 1 ŞI 15 ALE FIE-CAREI LUN
şi se plătesc tot-d'a-una înainte

In Bucureşti la Casa administraţiei
In Judeţe şi Streinătate prin mandate poştale

	În Ţară	Streinătate
Un an	30 Lei	50 Le
Şase luni	15 „	25 „
Trei luni	8 „	13 „

Un număr în streinătate 20 bani

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZĂ

Adevĕrul

Să te rereşti Romîne de cuiŭ strein în casă!
V. Alexandri

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE

In BUCUREŞTI şi JUDEŢE se primesc numai la ADMINISTRAŢIE

In STREINATATE, direct numai la administraţie şi la *toate Oficiile de Publicitate*

Anunciuri la pag. IV . . . . 0,30 b. linia
„ „ „ III . . . . 2,— lei „
„ „ „ II . . . . 3,— „ „

Un număr vechiŭ 20 Bani

ADMINISTRATIA
PASAG. BĂNCEI NATIONALE (TELEFON No. 28)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACTIA
PASAG. BĂNCEI NATIONALE TELEFON No. 5 48

INTRUNIREA CONSERVATORILOR

Campania de răsturnare

Graţie regimuluĭ colectivist, campania de răsturnare va începe de data aceasta, nu atîta din cauza nerăbdăreĭ opoziţionişlor, dar maĭ ales din pricina absoluteĭ incapacităţĭ a guvernuluĭ.

In Romînia, ministerele s'aŭ putut bucura în tot-d'a-una de perioade liniştite maĭ mult saŭ maĭ puţin lungĭ, aŭ avut timpul trebuincĭos să realizeze cîte-va reforme, în sfîrşit epocile potolite aŭ alternat cu epocile agitate. Şi, numaĭ cînd opoziţiile deveneaŭ din cale afară nerăbdătoare, fie din pricina releĭ politice a guvernuluĭ, fie din cauza prea mareĭ stăruinţe a unuĭ singur partid la putere, numaĭ atuncĭa lupta politică din Parlament şi din presă scobora în stradă.

Aşa am văzut cum în 1888 a căzut ministerul luĭ Ion Brătianu. Acest minister, atacat cu virulenţă de forţele întrunite ale uneĭ numeroase opoziţiunĭ, datora atacurile pe carĭ le primĭa la două împrejurărĭ: 1-iŭ, opoziţiunea şi în special partidul liberal-conservator pĭerduse răbdarea în urma a douĭ-spre-zece anĭ de opoziţionizm; 2-lea, cabinetul naţional-liberal săvîrşise atîtea greşelĭ şi devenise atît de autoritar, în cît întreaga pătură cultă a ţăreĭ ajunsese la cel maĭ înalt grad de surescitare. Ast-fel, cabinetul liberal şi regimul liberal aŭ căzut pentru a lăsa locul, nu celuĭ-l'alt partid de guvernămînt, adică partiduluĭ conservator, ci tuturor nuanţelor opoziţioniste coalizate contra sa.

Anul trecut, partidul conservator fu înlăturat de la putere după dorinţa regeluĭ şi în urma unor agitaţiunĭ datorite absolut numaĭ nerăbdăreĭ febrile a opozanţilor liberalĭ. Negreşit că şi conservatoriĭ aŭ comis greşelĭ, căcĭ nu e guvern care să nu le comită, însă păcatele ministeruluĭ Catargiu, orĭ-carĭ ar fi fost, ele eraŭ foarte palide faţă de nămolul în care se afundase ultimul regim liberal. Totuşĭ, conservatoriĭ aŭ căzut şi mulţĭ aŭ cugetat cum că se dăduse chĭar o satisfacţiune opiniuneĭ publice.

In sfîrşit, ĭată-ne sub ministerul liberal al D-luĭ Sturdza. Acest minister durează abĭa de un an, cu Parlamentul a lucrat o singură seziune, programul cu care a venit la putere de-abĭa dacă s'a încercat să-l aplice, şi cu toate acestea, ne găsim în ajunul uneĭ campaniĭ de răsturnare. Să fie oare aceasta rezultatul nerăbdăreĭ opoziţiuneĭ? De loc, fiind-că partidul conservator, căzut numaĭ de un an, nu ar putea fi nerăbdător în mod natural şi nicĭ nu manifestă această nerăbdare.

Să datorim campania de răsturnare releĭ administraţiunĭ a guvernuluĭ şi violentelor sale apucăturĭ?

Sîntem pornițĭ a crede maĭ de grabă în aceasta de-a doua ipoteză.

Cabinetul D-luĭ Sturdza a făcut o atît de urîtă politică, a procedat cu atîta stîngăcie în cele maĭ multe cestiunĭ, a violentat conştiinţele şi a dispreţuit toate angajamentele luate în opoziţiune, în cît nu numaĭ adversariĭ naturalĭ, dar înşi-şĭ jumătate din amiciĭ săĭ de pînă erĭ, s'aŭ hotărît să-l doboare. Astă-zĭ lupta se va da în condiţiunĭ excepţionale ministerul va fi combătut absolut numaĭ din cauza nepricepereĭ sale şi a neîncredereĭ ce a inspirat în toate părţile.

In orĭ-ce caz, nu ne aducem aminte să fi întîlnit la noĭ un alt guvern combătut pentru motivele pentru carĭ e combătut acesta.

Cabinetuluĭ D-luĭ Sturdza nu i se face nicĭ măcar cinstea unuĭ credit de douĭ anĭ; opoziţiunea îl consideră ca un pericol pentru ţară, jumătate liberaliĭ îl consideră ca un pericol pentru partidul liberal, religioşiĭ îl privesc ca un pericol pentru religia ţăreĭ, şi, excepţie făcînd de înregimentaţiĭ fără independenţă ca şi fără conştiinţă, toate cele-l'alte sufragiĭ îĭ sînt refuzate.

In asemenea împrejurărĭ, în mijlocul acesteĭ atmosfere, conservatoriĭ aŭ pornit la luptă, ĭar liberaliĭ sînt avizaţĭ ca să se apere.

Dar cu durere va constata D-nul Sturdza, că demoralizarea a pătruns în rîndurile legiunilor sale şi că ceĭ maĭ vitejĭ soldaţĭ, carĭ anul trecut l-aŭ ridicat pe braţele lor pînă în apogeul putereĭ, de rîndul acesta nu maĭ răspund la apelurile sale.

Const. C. Bacalbaşa

SATIRA POLITICA

Se caută mitropolit

Colectivitatea este în căutarea unuĭ individ care să îndeplinească funcţia de mitropolit-primat.

Condiţiunile favorabile în carĭ se poate exercita această funcţiune, remuneraţia foarte grasă, cît şi toate cele-l'alte gheşefturĭ legate de mitropolie, aŭ adus apa la gură la fel de fel de Parteniĭ, Timuşeştĭ şi alţĭ pederaştĭ aĭ partiduluĭ.

De o cam-dată, persoana care are ceĭ maĭ mulţĭ sorţĭ de a fi îngropat şezînd pe scaun, este tot favoritul Păuniche, de vreme ce omul şĭ-a comandat şi careta cu mătase albastră.

Noĭ, carĭ ţinem la religia strămoşilor luĭ Melissiano, avem alt candidat maĭ serios pentru salariul şi pentru locmalele mitropolitane: noĭ propunem candidatura luĭ Metz.

Vax.

Ghenadie şi catolicizmul

Chestia Ghenadie, care a avut deja două faze, ameninţă să intre în a treĭa fază şi cea maĭ gravă.

Fostul mitropolit, într'o convorbire pe care a avut-o cu un amic al săŭ, se zice că ĭ-ar fi spus acestuĭa cum că este hotărît să nu cedeze cu nicĭ un preţ în chestia sa, de oare-ce este în joc **prestigiul bisericeĭ noastre.**

El ar fi declarat că detronarea sa se datoreşte opunereĭ ce a făcut uneĭ propunerĭ venită din partea papeĭ Leon al XIII-lea.

Propunerea Papeĭ

Iată de ce e vorba:

Acum un an, fostul mitropolit a primit o scrisoare de la papa Leon al XIII-lea, prin care capul bisericeĭ catolice spunea că faţă cu progresul pe care îl fac ideile socialiste şi comuniste, faţă cu progresele ateizmuluĭ, ar fi bine ca **cele două bisericĭ creştine să-şĭ dea mîna, să se contopească,** *căcĭ numaĭ ast-fel biserica va putea să lupte cu succes în contra acelora carĭ propagă în contra creştinizmuluĭ.*

Se înţelege că propunerea se reducea la aceea ca **biserica romînă să recunoască de şef pe papa de la Roma,** *şi se spune chĭar în acea scrisoare că cele două bisericĭ se pot unĭ, de oare-ce nu le desparte de cît nişte micĭ chestiĭ de formă.*

Ghenadie şi regele

Fostul mitropolit Ghenadie s'a dus imediat la rege şi ĭ-a arătat acea scrisoare. Regele, după ce a citit, a început s'o comenteze şi ar fi spus luĭ Ghenadie că **i se pare demnă de a fi luată în seamă propunerea papeĭ;** *că într'adevăr în aceste timpurĭ, cînd din atîtea părţĭ se dă asalt în contra bisericeĭ,* **este nevoie ca credincioşiĭ să nu maĭ stea despărţiţĭ pentru micĭ chestiĭ de forme,** *carĭ nu aŭ aproape nimic comun cu credinţa.*

Ghenadie a răspuns însă regeluĭ:

— Cît timp voĭ fi eŭ mitropolit-primat al Romînieĭ, biserica romînă nu-şĭ va pĭerde independenţa şi catolicizmul nu va pune stăpînire asupra eĭ.

Acestuĭ răspuns zice Ghenadie că datoreşte caterisirea sa.

Manifestul luĭ Ghenadie

Această chestie ar fi hotărît s'o expuĭe Ghenadie într'un manifest către ţară, dacă regele nu va interveni să ĭa măsurĭ pentru a fi readus pe scaunul mitropolitan.

Atitudinea luĭ Ghenadie faţă de rege, cuvintele din petiţia adresată capuluĭ Statuluĭ, ne autoriză a crede în veracitatea ştireĭ de maĭ sus şi ne îndeamnă să credem că Ghenadie e hotărît să facă şi un manifest către ţară.

Rep.

Năzdrăvăniile zileĭ

Cetăţeanul Popp



Cetăţeanul Niculae Popp, oltean cu patru zecĭ şi opt de măsele şi cu douĭ p în coadă şi financiarul al maĭ prima întîĭ al ţăreĭ olteneştĭ, de mult are ochĭul asupra ministeruluĭ de finanţe. Chimera însă, tot fuge, fuge şi o ĭa în sus pe calea Victorieĭ. In loc însă, să plece spre gară, înaripata nălucă se opreşte în curtea ministeruluĭ de finanţe şi aicĭ dispare. Năucit, Niculae Popp alerga după ea şi din greşală nimereşte tocmaĭ vis-a-vis, la domeniĭ. *Din secţie în secţie, ajunge la secţia bunurilor şi cînd a eşit din nebăgare de seamă s'a găsit cu moşia* Potelul *în buzunar. Această nebăgare de seamă ĭ-a adus multe neplăcerĭ viitoruluĭ mare vistier al ţăreĭ romîneştĭ şi ziarele opoziţiuneĭ reacţionare aŭ pronunţat chiar cuvîntul de* gheşeft.

Subscrisul nu poate crede aşa ceva. Cetăţeanul Niculae Popp nu e om din aceea carĭ să fie în stare să facă d'alde-asta. Repet că-ĭ o simplă zăpăceală la mijloc: pe coverta dosaruluĭ era scris Potel, *D. Popp a cetit* Popel, *—cum îl chĭamă amiciĭ la Craĭova—şi aşa a luat moşia din eroare. Cetăţeanul Popp, după cum se vede, s'a ales deo-cam dată în loc de ministerul de finanţe cu finanţele luĭ, cu acele ale altuĭ minister.*

Periplizon.

FERDINAND şi BULGARIĬ

Alegerile. — Contra prinţuluĭ Ferdinand.—Prinţul şi Bulgariĭ.

Alegerile

Sobrania din Sofia fiind dizolvată, Bulgariĭ se află în plină campanie electorală.

D. Stoiloff obicĭnuit a face alegerĭ cu ajutorul armateĭ, a speriat într'atîta pe şefiĭ diferitelor partide politice din Bulgaria, în cît s'aŭ unit cu toţiĭ pentru a lupta în contra ingerinţelor guvernamentale.

Pentru a asigura însă şi maĭ mult libertatea în alegerĭ, D-niĭ Zankoff, Radoslavoff, Karaveloff şi Grecoff, şefiĭ diferitelor fracţiunĭ liberale bulgare, s'aŭ dus la prinţul Ferdinand pentru aĭ cere ca să ordone luĭ Stoiloff să lase pe cetăţenĭ a-şĭ exercita în libertate dreptul lor de alegătorĭ.

O depeşă din Sofia, ne vesteşte că prinţul Ferdinand a răspuns şefilor de partid că şi în aceste alegerĭ va domni aceeaş libertate ca pînă astă-zĭ.

Contra prinţuluĭ Ferdinand

Acest răspuns al prinţuluĭ Ferdinand, echivalînd cu o negare a libertăţeĭ, a înfuriat pe şefiĭ liberalilor, carĭ sînt decişĭ a numaĭ lovi în Stoiloff, ci direct în prinţul Ferdinand, autorul intelectual şi material al tuturor nelegĭuirilor ce s'aŭ comis pînă astă-zĭ în Bulgaria.

Hotărîrea şefilor partidelor politice bulgare este laudabilă, căcĭ numaĭ printr'o luptă leală şi energică în contra ambiţiosuluĭ care îĭ guvernează, Bulgariĭ vor ajunge a ĭeşi din impasul în care se află astă-zĭ.

Lupta întreprinsă în contra prinţuluĭ Ferdinand, are, astă-dată, o însemnătate foarte mare, căcĭ ea este dată nu de un singur partid, ci de toate partidele bulgare.

Prinţul şi Bulgariĭ

Rusofiliĭ Zankoff şi Karaveloff aŭ dat mîna rusofobilor Radoslavoff şi Grecoff, aşa că prinţul Ferdinand n'a rămas de cît cu Stoiloff şi vr'o douĭ treĭ conservatorĭ carĭ n'aŭ absolut nicĭ un sprijin în Bulgaria.

Lupta electorală care s'a început în Bulgaria, va fi dar foarte interesantă, căcĭ nu e vorba de două saŭ maĭ multe partide politice, ci de prinţul Ferdinand în luptă cu poporul bulgar.

Val.

REFECURI

Dorim lămurirĭ

In raportul adresat regeluĭ, prin care cerea revocarea primaruluĭ Malaxa şi dizolvarea consiliuluĭ comunal din Galaţĭ, D. Anastase Stolojan, ministrul de interne, a spus cum că, dacă a întîrziat atîta vreme cu rezolvirea aceleĭ cestiunĭ, cauza era că ceĭ maĭ bunĭ politicianĭ gălăţenĭ se aflaŭ la băĭ, ĭar în Galaţĭ rămăsese numaĭ ceĭ maĭ răĭ.

Să admitem că aşa să fi fost; dar maĭ avem o nedumerire: pentru ce D. Stolojan nu a putut numi pînă acuma un prefect al judeţuluĭ Covurluĭ şi pentru ce a fost nevoit să delege provizoriŭ pe D. inspector Luca Ionescu?

Slavă Domnuluĭ, pretextul invocat faţă de consiliul comunal nu maĭ poate avea trecere, sezonul băilor a trecut de atîta vreme, toţĭ cetăţeniĭ ceĭ bunĭ s'aŭ întors pe la vetrele lor şi, cu toate acestea, consiliul tot e văduv de prefect.

Care să fie cauza, coane Nistase?

Ciocănaş.

DIN CARNET

Inchisorĭ fin de siècle!

N'o che tare-ĭ minunat! *cum zice Jupan* în Voĭvodul Ţiganilor. *Penitenciarul Văcăreştĭ este o adevărată închisoare de carnaval. Din această temniţă, Georgescu ĭese cu mînile în buzunar, ca şi cînd ar fi ĭeşit de la un hotel, şi dacă nu avea amabilitatea să se prezinte singur la tribunal, desigur că şi acuma poliţia şi parchetul eraŭ să fie încă în căutarea luĭ.*

De-abĭa am uĭtat cazul luĭ Georgescu şi ziarele ne povestesc o altă afacere şi maĭ glumeaţă:

Un hoţ de caĭ, Florea Dumitru, care cunoştea desigur cîte parale fac închisorile noastre, fiind osîndit la şase lunĭ de puşcărie, a născocit un chip nostim ca să-şĭ micşoreze pedeapsa. Uniĭ dintre osîndiţĭ sînt transformaţĭ în funcţionarĭ aĭ grefeĭ şi unul din aceştĭ oneştĭ impiegaţĭ a crezut că-ĭ bine să treacă în registru pe Florea Dumitru, cu treĭ lunĭ *în loc de* şease, *cît avea de făcut. Operaţiunea a mers de minune şi hoţul de caĭ a ĭeşit cu toate onorurile cuvenite, frustrînd societatea cu treĭ lunĭ de opreală. Lucrurile s'aŭ descoperit printr'o indiscreţiune, şi osînditul a fost reintegrat în puşcărie.*

Acestea fiind faptele, întrebarea ce se pune este aceasta a nostimuluĭ sistem de a păzi pe ceĭ osîndinţĭ prin eĭ înşi şĭ şi a da scripţele penitenciaruluĭ pe mînile hoţilor. Dacă pîna acum nu aŭ evadat cu toţiĭ, este că avem a face cu tîlharĭ cinstiţĭ şi de onoare, carĭ nu vor să abuzeze de chipul cĭudat în care se găsesc temniţele noastre şi să facă de rîsul curcilor pe directorul lor.

Cos.

Ridicarea cortineĭ

Cu toate protestările conservatorilor, că eĭ sînt „ceĭ maĭ credincĭoşĭ supuşĭ aĭ majestăţeĭ sale", atît întrunirea de la Dacia, cît şi petiţia către rege, daŭ complectă dreptate celor zise de noĭ, cînd am anunţat noua atitudine a conservatorilor.

Citească lectoriĭ noştri cu atenţiune întreaga petiţiune şi fără a ceti printre rîndurĭ, se vor vedea ameninţările răŭ mascate la adresa regeluĭ.

Conservatoriĭ, luînd în mînă cestiunea luĭ Ghenadie, voiesc să facă din ea un mijloc de sfărîmare a colectiviştilor şi eĭ ştiŭ bine că singurul mijloc este a lovi în rege. Acesta este prea cuminte şi prea puţin altruist ca să nu jertfească pentru a scăpa el pe Dimitrie Sturdza.

E aproape de înţeles că regele nu poate lăsa să se perpetueze cestiunea mitropolituluĭ, că nu poate îngădui să se nască o luptă religioasă în ţară, că luĭ, catolic, nu-ĭ convine a fi acuzat că voieşte să lovească în ortodoxizm, după cum îl acuzaŭ Ghenadie şi conservatoriĭ, pe sub mînă, pînă acum. Aceştia aŭ simţit această parte vulnerabilă a regeluĭ şi campania va fi condusă în acest sens. La început, se va lua tonul domol, apoĭ încetul cu încetul se va ridica nota. Speranţele partiduluĭ D-luĭ Lascar Catargiu, se înţelege, sînt marĭ.

Se zice că şi D. Fleva a consimţit să ĭa parte la această campanie de răsturnare şi de anti-carlizm. In legătură cu această nouă atitudine, se explică şi retragerea D-sale din fruntea ziaruluĭ săŭ, pentru a fi cu mîna liberă. Despre aceasta însă, vom vorbi altă-dată maĭ pe larg.

Cortina decĭ s'a ridicat. Comedia începe. Să sperăm că o să fie frumos.

C. M.

Alegerile americane

Aurul.— Argintul.— Mac Kinley. — Bryan.—Frica Europeĭ.

Rezultatul alegerilor din America a fost cu multă nerăbdare aşteptat de toată lumea, de oare-ce aceste alegerĭ din carĭ trebuĭa să ĭasă noul preşedinte al republiceĭ Statelor-Unite, aveaŭ să decidă dacă America de Nord va urma aceeaş politică economică de pînă astă-zĭ, orĭ, alegînd pe Bryan, va schimba întregul sistem economic al Statelor-Unite.

Ziua de 3 Noembrie, pentru cînd era fixată data alegerilor de deputaţĭ şi senatorĭ, carĭ la rîndul lor vor alege în Ianuarie pe noul preşedinte al republiceĭ, era o zi mare, nu numaĭ pentru americanĭ, dar şi pentru întreg universul care e în legăturĭ politice şi economice cu America.

Candidaţiĭ carĭ aŭ luptat în aceste alegerĭ, sînt: *Mac Kinley* şi *Bryan*. Cel d'întîĭ, şeful *protecţioniştilor*; al douilea, şeful *liber-schimbiştilor*.

Dar lupta n'a fost între *protecţioniştĭ* şi *liber-schimbiştĭ*, ci între aceĭ carĭ susţineaŭ actualul sistem monetar american, adică monometalizmul, reprezintat prin moneta de aur, şi aceĭ carĭ vroĭaŭ să întroducă în America argintul, ca unică monetă de schimb. Mac Kinley era apărătorul *auruluĭ*, pe cînd Bryan apăra *argintul*.



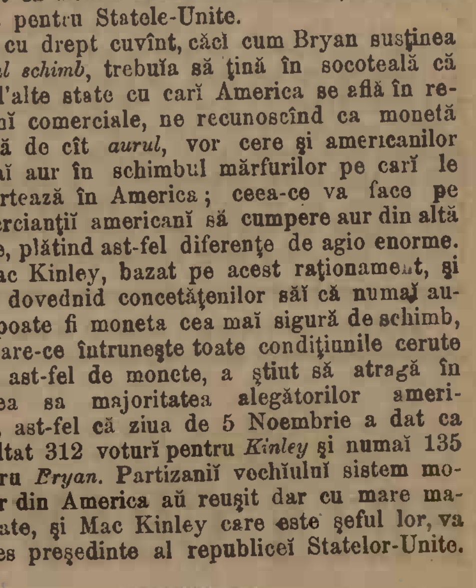
Bryan

Ambiĭ adversarĭ s'aŭ combătut cu cea maĭ mare pasiune şi aŭ întrebuinţat mijloacele cele maĭ originale pentru a reuşi în aceste alegerĭ.

Bryan a ţinut cîte 18 şi 20 de discursurĭ pe zi, promiţînd toate fericirile posibile; ĭar Mac Kinley, tot atît de darnic în discursurĭ ca şi adversarul săŭ, a căutat să convingă pe concetăţeniĭ săĭ, că întroducerea moneteĭ de argint ca *moneta unică* în America, ar fi o ruină pentru Statele-Unite.

Şi cu drept cuvînt, căcĭ cum Bryan susţinea *liberul schimb*, trebuĭa să ţină în socoteală că cele-l'alte state cu carĭ America se află în relaţiunĭ comerciale, ne recunoscînd ca monetă sigură de cît *aurul*, vor cere şi americanilor numaĭ aur în schimbul mărfurilor pe carĭ le exportează în America; ceea-ce va face pe comercianţiĭ americanĭ să cumpere aur din altă parte, plătind ast-fel diferenţe de agio enorme.

Mac Kinley, bazat pe acest raţionament, şi apoĭ dovednid concetăţenilor săĭ că numaĭ aurul poate fi moneta cea maĭ sigură de schimb, de oare-ce întruneşte toate condiţiunile cerute uneĭ ast-fel de monete, a ştiut să atragă în partea sa majoritatea alegătorilor americanĭ, ast-fel că ziua de 5 Noembrie a dat ca rezultat 312 voturĭ pentru *Kinley* şi numaĭ 135 pentru *Bryan*. Partizaniĭ vechĭuluĭ sistem monetar din America aŭ reuşit dar cu mare majoritate, şi Mac Kinley care este şeful lor, va fi ales preşedinte al republiceĭ Statelor-Unite.



Mac Kinley

Mac Kinley este foarte bine cunoscut în Europa, căcĭ de numele luĭ se leagă sistemul de protecţionizm extrem pe care a căutat încă în 1890 să-l introducă în America.

Cu acest sistem de protecţionizm, Mac Kinley avea ca scop să rupă orĭ-ce relaţiunĭ comerciale cu toată lumea şi să formeze împrejurul Statelor-Unite un fel de *blocus* comercial.

In 1890, Mac Kinley propunînd în Camera americană sistemul săŭ, a ridicat o furtună de proteste în toată Europa, care exportează în America cea maĭ mare parte din fabricatele eĭ, cumpărînd d'acolo numaĭ materialele

brute și în special grîul și porumbul american.

Europa ar putea și ea desigur închide granițele eĭ, grîuelor americane, dar această măsură ar fi maĭ vexatorie pentru Europa de cît pentru America, căcĭ grîuele statelor europene ne maĭ avînd concurența americană și spoĭ neflind îndestule pentru trebuințele Europeĭ, prețul lor s'ar urca în mod imens, scumpind ast-fel pîinea.

In 1890, numele luĭ Mac Kinley inspira cea maĭ mare frică în Europa, astă-zĭ ĭată-l aproape ales ca președinte al Statelor-Unite, fără a maĭ emoționa lumea, de oare-ce partizaniĭ luĭ nu sînt compușĭ numaĭ din *extrem-protecționiștĭ*, ci în mare parte din aceĭ republicanĭ moderațĭ carĭ de frica *omuluĭ de argint*, cum îl numesc pe Bryan—aŭ ales pe adversarul săŭ, Mac Kinley.

*

Mac Kinley nu vine dar în fruntea republiceĭ ca reprezintant al extrem-protecționiștilor, ci ca acel al claselor moderate carĭ voĭesc să mențină întocmaĭ sistemul monetar și economic care domnește astă-zĭ în America de Nord.

Succesul luĭ Mac Kinley a fost de aceea salutat cu bucurie de toate statele europene.

Mac Kinley este născut la 1844, din părințĭ săracĭ. Tatăl săŭ a fost un simplu fierar. La vîrsta de 17 anĭ, Mac Kinley dedea lecțiunĭ de aritmetică pentru a-șĭ putea continua studiile. In războiul dintre statele din sudul și nordul Americeĭ, Mac Kinley se ilustră ca ofițer și fu avansat ca maior la vîrstă de 22 de anĭ.

După războiŭ Mac Kinley se aruncă în politică și la vîrsta de 33 de anĭ fu pentru prima oară ales ca deputat.

Mac Kinley este foarte cult și e unul din ceĭ maĭ bunĭ oratorĭ americanĭ.

Dr. Mich. G. Valerianu

IMPRESIUNI și PALAVRE

(Din corespondența luĭ *Chițibuș* cu cetitoarele sale)

Scrisorĭ din al șeaptelea Raĭ

MOCXXXIII... Eternitatea.

Choeur

Tout l'univers est plein de sa magnificence
Qu'on l'adore ce Dieu qu'on l'invoque à jamais
Son empirr a des temps précedé la naissance
Chantons, publions ses bien-faits.

Rătăcesc prin infinit și caut un lucru. Ah! ĭată-l: E curios. Dintre toate jurnalele, luĭ Iehova nu-ĭ place de cît *„Adevĕrul“*. In fie-care zi, prin puterea sa divină, face să sosească și în cerescul raĭ cîte un număr.

Nu văd nicĭ un răspuns, doar scrisoarea-mĭ publicată; dar pentru-că în fie-care zi se coboară pe pămînt cîte un înger ca să vadă răutățile oamenilor, l-am însărcinat să ducă cîte o nuvelă muritoruluĭ *Chițibuș*. Am să-țĭ spun drumul meŭ: „După toate ceremoniile etc...., am simțit că mă înalț în sus și merg, merg, cum ar fi pe pămînt vre-o 2 zile și în fine ajung la *„Porțile Raĭuluĭ“*.

E un obiceĭ, după ce întrebĭ pe Sf. Petru, dacă te primește saŭ nu (pe mine m'a primit, de sigur, dacă sînt în al 7-lea raĭ) înainte de a intra, să te interesezĭ de cine vreĭ după pămînt, adică de familie, prietenĭ, de pe eĭ aŭ meritul saŭ nu, să intre în raĭ. De sigur Sf. Petru îĭ știe pe toțĭ, cam ce fel de păcate și cîte aŭ. Eŭ, după ce întrebaĭ de unul de altul, îmĭ veni în gînd să întreb și de D-ta. Ce să văd... Sf. Petru că se dă cu douĭ pașĭ înapoĭ, strîngînd cu frică cheile raĭuluĭ, ca și cînd cine-va ar fi vrut să i le răpească.—Fugĭ, îmĭ zice răstit și cu ochiĭ îngrozițĭ; fugĭ! Eŭ de teamă ca nu cum-va să nu mă primească și pe mine în raĭ, n'am înemerit cum să intru maĭ ĭute.

Nu e permis să descriĭ minunățiile de pe aicĭ.

Alt obiceĭ: după ce maĭ staĭ vre-o cît-va timp, te ducĭ la prea luminatul Iehova să-țĭ hotărască vĭața, care aĭ s'o ducĭ de aci 'nainte. Mie care îmĭ plac voĭajurile, am îngenuchĭat înaintea înalteĭ sale măreții și ĭ cer (căcĭ mă invitase Sf. Constantin) să mă lase să vizitez toate planetele. El, care e în tot-d'a-una așa de bun, îmĭ dă voĭe să văd și cele-l'alte lumĭ, dar însoțită de un sfînt pe care să-l am ca protector. *Poate* să-l aleg tot pe Sf. Constantin.

După asta, întreb pe Prea Inaltul, căcĭ nu-mĭ dădusem bine seama de ce Sf. Petru se îngrozise la numele tăŭ, îl întreb decĭ: O, prea mărite D-zeŭ, de ce muritorul *Chițibuș* n'o să aibă dreptul să vie în raĭ? Atuncĭ Părintele Ceruluĭ îmĭ spune că aĭ așa multe păcate, că de sigur la judecata cea din urmă aĭ să... Dar ce văd! O, groază! Scaraoschi vine la D-zeŭ, ca să maĭ facă vre-un pact, de sigur. M'auzise pronunțînd numele tăŭ... Ah! *Chițibuș*, zise el, ah! e al meŭ!—și începu să dea din coarne.

Am plecat înspăimîntată...

Am maĭ auzit ceva: D-zeŭ trimite din cînd în cînd cîte un înger pe pămînt să maĭ povățuĭască oameniĭ la bine, să asculte spovedaniile lor, ca eĭ, rugîndu-se Prea Inaltuluĭ să le maĭ ĭerte păcatele.

Am să cer să mă trimeață și pe mine: atuncĭ trebuĭe să-mĭ spuĭ toate relele carĭ le-aĭ făcut. Să ne vedem.

Din prima planetă îțĭ scriŭ.

† **Niniche.**

Incendiul teatruluĭ din Viena

VIENA, 26 Octombrie.— Un început de incendiŭ a izbucnit la Carl-Theater înainte de reprezintație. Aŭ ars draperiile a două loje. Focul a fost stins de personalul teatruluĭ. Se crede că focul a fost pus, de oare-ce draperiile lojelor eraŭ udate cu petrol. Reprezintația s'a amînat.

CRONICA

Religia strămoșilor....

Mitiță Sturdza, văzînd proporțiile pe carĭ le ĭa chestia religiuneĭ strămoșilor săĭ, a ajuns să se convingă că... e maĭ bine să te izbească asemănarea cuĭ-va de cît un pumn în nas.

In adevăr, evenimente nouĭ și foarte grave se grămădesc în fie-care zi pe capul premieruluĭ.

Ast-fel, nu ajungea caterisirea mitropolituluĭ Ghenadie, și la Iașĭ devine caterisirea preotuluĭ Arion. Și pe cînd a doua capitală a țăreĭ e «în flacărĭ», din cauza acesteĭ caterisirĭ și a....scarlatineĭ, Ghenadie se aruncă în apă la Căldărușanĭ și era să se înnece, acolo unde douĭ copiĭ tăĭaŭ valurile fluerînd și cu mîĭnele în buzunarĭ eșĭaŭ la mal, zdravenĭ și nevătămațĭ... de loc, de loc.

Și alta.

Pe cînd un preot din provincia romînească de peste Dunăre violează un copil de sex masculin, în vîrstă de zece anĭ, umplîndu-l «în acelaș timp» și de boale infecțioase, în Capitală, un popă prieten cu Ghenadie, îĭ trage un puĭ de chef cu *șansonetele* de la Alcazar, ĭar poliția «în acelaș timp» îl găsește «polonez» și-l poftește în brîncĭ la secție.

Iar pe de-asupra, ca fuĭorul popeĭ, stă vizitiul luĭ Ghenadie și face nasul lung agenților luĭ Stătescu, carĭ nu aŭ putut găsi la dînsul nicĭ o hîrtie importantă, dar l-aŭ arestat ca să-l facă pe dînsul important.

De cît așa premier, tot maĭ bine maĭmuță.

Bao.

Alegerile la Viena

VIENA, 26 Octombrie.—In balotagiul pentru alegerile dieteĭ în circomscripția centruluĭ (Cite), s'a făcut un compromis. S'aŭ ales treĭ liberalĭ și treĭ politico-socialiștĭ contra a șease antisemițĭ.

In arondismentul al douilea s'a ales douĭ antisemițĭ, printre carĭ D-nul Lueger, contra a douĭ liberalĭ.

Armeniĭ în Bulgaria

SOFIA, 26 Octombrie. — *Progresul* anunță că consiliul de miniștri a decis în principiu să întrebuințeze ca colonĭ o mie de țăranĭ armenĭ, carĭ s'aŭ refugiat din Anatolia la Constantinopol și carĭ în urmă aŭ mers la Varna. Comisiunea numită în acest scop, propune să se dea emigraților pămînturĭ arabile, situate în Dobregea bulgară.

Alegerĭ bulgare

SOFIA, 26 Octombrie. — Ziarele opozițieĭ publică textul uneĭ circulărĭ ce șefiĭ opozițieĭ aŭ adresat-o partizanilor lor din provincie. Eĭ le recomandă de a se înțelege asupra candidaților comunĭ și să participe în modul cel maĭ activ la alegerile de la 17 Noĭembrie, de oare-ce guvernul are de gînd să restrîngă drepturile constituționale.

SOFIA, 26 Octombrie. — Se asigură că D. Stoilow va pleca în curînd în turneul electoral ce a anunțat. Va începe turneul săŭ prin Filipopoli.

Ferdinand și Austria

VIENA, 26 Octombrie.—*Corespondența Politică* află că prințul și principesa Bulgarieĭ, aŭ făcut dar archiduceseĭ Maria Dorothea cu ocazia căsătorieĭ sale, un crin minunat în briliante și rubine și o masă de toaletă de argint.

La recepțiunea de la palat eraŭ de față D. Stanciow, reprezintînd pe prințul și D-na Stanciow.

D-nu Stanciow a fost primit în audiență particulară de ducele d'Orleans.

INFORMATIUNI

INTERIOARE

INTRUNIREA CONSERVATORILOR

Deshiderea întruniriĭ

Duminecă după amĭazĭ s'a ținut la Dacia întrunirea publică convocată de partidul conservator.

Incă de pe la orele 1, un public numeros a umplut sala Dacia.

La orele 2, nu maĭ era loc în sală; ĭar la orele 2 și 15 m., cînd s'a deschis întrunirea, o mare mulțime de persoane staționa pe afară.

La această întrunire aŭ luat parte toțĭ conducătoriĭ și membriĭ marcanțĭ aĭ partiduluĭ conservator, cum și maĭ mulțĭ fruntașĭ aĭ grupuluĭ flevist, ca D-niĭ V. Cogălniceanu, Lăzărescu-Pînzaru, Col. Costescu, Păpurică etc.

La orele 2 și 10 minute, D. Lascar Catargiu, însoțit de D-niĭ Lahovari, Cantacuzino, general Manu, Tache Ionescu, Al. Catargiu, N. Filipescu și alțĭ membri fruntașĭ aĭ partiduluĭ îșĭ fac apariția în sală în mijlocul unor ovațiunĭ carĭ durează maĭ multe minute.

Prezidenția

D. Lascar Catargiu ocupă locul prezidențial, mulțumind cetățenilor carĭ aŭ răspuns în număr atît de mare la apelul partiduluĭ.

D-sa spune maĭ departe că scopul acesteĭ întrunirĭ e de a se ceti cetățenilor o petițiune care se va înmîna regeluĭ, și în care se cere suveranuluĭ dreptate pentru mitropolitul Ghenadie.

D. Lascar Catargiu roagă pe cetățenĭ de a da ascultare D-luĭ Alexandru Lahovari și apoĭ să semneze această petiție.

Discursul D-luĭ Al. Lahovari

D. Al. Lahovari este singurul orator care a vorbit la întrunirea de erĭ.

D-sa începe prin a spune că ceea-ce a făcut pe comitetul partiduluĭ conservator să convoace întrunirea aceasta, a fost faptul că de șease lunĭ guvernul încă n'a terminat afacerea mitropolituluĭ. Guvernul D-luĭ Sturdza într'un an a reușit să se facă și odios și ridicul. Abĭa venit la putere, D. Sturdza s'a umilit înaintea acelora pe carĭ îĭ atacase în opoziție, și pe cînd încă nu se ridicase bine din genunchĭ și nu-șĭ ștersese pantaloniĭ cu batista, aduce în discuție chestia Macedonieĭ. A fost un act nepatriotic, cutezarea de a dărîma steagul consuluĭuĭ romîn de la Bitolia.

*

D. Lahovari vorbește de starea în care se află magistratura terorizată de D. Stătescu și spune că azĭ nu a maĭ rămas speranță de a căpăta dreptate de cît apelînd la rege. Acest apel, este un obiceiŭ vechiŭ la romînĭ; de aceea partidul conservator a hotărît să se facă o petiție în chestia luĭ Ghenadie care s'o iscălească toțĭ aceĭa carĭ sunt bunĭ creștinĭ și ĭubitorĭ de dreptate.

*

Oratorul face istoricul judecățeĭ mitropolituluĭ și după ce analizează punct cu punct această judecată și executarea hotărîreĭ Sinoduluĭ, o rezumă ast-fel: *judecată fără judecătorĭ și execuție fără hotărîre.*

D-sa protestează în contra putereĭ ce s'a dat Sinoduluĭ de a executa hotărîrile sale fără sancțiunea regală.

Pentru mine, spune oratorul, ca și pentru D-v. toțĭ, Ghenadie este tot mitropolit-primat.

Atacă cu violență purtarea Sinoduluĭ, care spune că și-a pĭerdut prestigiul și este azĭ o instituție moartă.

S'a spus că guvernul conservator a silit pe Gheorghian să demisioneze. Este neadevărat, spune D. Lahovari. Ca ministru am fost și l-am întrebat atuncĭ, de ce demisionează și el mĭ-a răspuns

Pentru-că nu maĭ voĭ să fiŭ în Sinod insultat de mitropolitul Moldoveĭ și amenințat cu degetul de Partenie.

Partenie și Iosif aŭ mers însă maĭ departe; eĭ aŭ sugrumat pe Ghenadie.

Dar pentru prima oară se vede în țara romînească un guvern care se sprijină pe mărturiile ocnașilor.

Regele n'a semnat însă, și actul de detronare fără semnătura regeluĭ nu are nicĭ o valoare. Cu semnătura Sinoduluĭ și a luĭ Mărgăritescu, el rămîne un simplu articol de ziar.

Regele n'a semnat, și afirm că pe cît timp va fi un rege și o Romînie, această iscălitură nu se va da.

*

Dar guvernul, prin *Voința*, a anunțat că chestia Ghenadie s'a sfîrșit.

Cînd s'a răstignit pe cruce Domnul nostru Isus Christos, „s'a sfîrșit“ aŭ strigat Ana și Caĭafa, „s'a sfîrșit“ a zis și Pilat spălîndu-se pe mîĭnĭ, dar s'a sfîrșit neamul jidovesc, s'a sfîrșit imperiul roman, pe cînd de 19 secole, în fie-care an, la zi fixă, creștinătatea se adună pentru a protesta în contra nedreptățeĭ, a barbarieĭ săvîrșită atuncĭ cu Christos.

De aceea fac apel la toțĭ, să protestațĭ împreună cu noĭ în contra nelegĭuireĭ și a mișelieĭ comisă cu Ghenadie și să semnațĭ petiția ce se adresează capuluĭ statuluĭ.

Oratorul a fost lung aplaudat.

Petițiunea către rege

D. Tache Ionescu vine la tribună și e primit cu aplauze prelungite.

D-sa declară că în fața excelentuluĭ discurs al D-luĭ Al. Lahovari, nu maĭ are nimic de spus și declară că cel maĭ mare omagiŭ ce i poate aduce D-luĭ Lahovari, e ca să nu maĭ vorbească nimenĭ după D-sa.

D. Tache Ionescu dă apoĭ citire următoareĭ petițiunĭ către rege:

Sire,

Biserica romînă, cea maĭ veche și maĭ puternică temelie a Statuluĭ, aceea în care s'a adăpostit și păstrat veacurĭ d'a rîndul conștiința națională, a fost în lunile din urmă lovită într'un chip atît de dureros în cît vor trebui să treacă multe zecĭ de anĭ pînă ce să-șĭ poată recăpăta fața și cinstea ce i se cuvine.

Capul bisericeĭ romîne, mitropolitul-primat al țăreĭ, a fost scos cu silnicie din scaunul unde îl pusese voința țăreĭ și majestățeĭ voastre Cu amenințărĭ, momelĭ și stîrnire de patimĭ, făptuitoriĭ aŭ izbutit să înduplece Sinodul ca să acopere cu o închipuire de judecată, ceea-ce în realitate este o adevărată sugrumare.

In țara noastră, ferită pînă acum de frămîntările religioase, s'a iscodit o cestiune religioasă și s'a creĭat ast-fel un noŭ izvor de vrajbă între cetățenĭ.

Prestigiul celor maĭ înalte autoritățĭ ale bisericeĭ, s'a întunecat în ochiĭ drept-credincĭoșilor, și cu scăderea luĭ s'aŭ zdruncinat însă-șĭ sentimentele religioase ale poporuluĭ, care cu greŭ poate să deosebească între sfințenia și măreția bisericeĭ și netrebnicia slujitorilor eĭ ceĭ maĭ sus pușĭ.

*

In durerea noastră obștească, în turburarea conștiințelor drept-credincĭoșilor carĭ se văd îngustațĭ din cea d'întîĭa dintre libertățĭ, aceea d'a putea să închine Ziditoruluĭ rugele lor creștineștĭ, în revolta sufletească în contra nedreptățeĭ, ne întoarcem, Sire, glasurile către majestatea voastră, sub a căruĭa glorioasă domnie, biserica națională mersese într'o continuă propășire.

La majestatea voastră, sub domnia căruĭa s'a recunoscut autocefalia bisericeĭ romîne, s'a așezat Sîntul Sinod pe baze canonice, s'a îmbunătățit soarta slujitorilor bisericeĭ și s'aŭ reînălțat falnice monumentele pe carĭ le-am primit moștenire de la evlavioșiĭ noștri strămoșĭ, se îndreptează plîngerile noastre și ale țăreĭ.

Sire,

Priveliștea la care țara a asistat cu o adîncă mirare și o nețărmurită jale, este ne maĭ pomenită și în istoria noastră și în aceea a bisericilor surorĭ.

In treĭ zile, mitropolitul-primat al țăreĭ, a fost acuzat, citat, judecat, osîndit, ridicat din scaunul luĭ și surghĭunit într'o mănăstire. Așa de repede s'aŭ petrecut lucrurile, în cît noĭ toțĭ supușiĭ majestățeĭ voastre, nu am putut să ne dăm seama despre învinuirile ce se aduceaŭ mitropolituluĭ-primat de cît după ce poreclita hotărîre fusese deja adusă la îndeplinire.

Atuncĭ am văzut cu groază pentru ziua de azĭ și cu temere pentru ziua de mîĭnĭ, că, capul bisericeĭ, fusese osîndit pentru lucrurĭ pe carĭ unul dintre ceĭ carĭ aŭ iscălit sentința le-a botezat nimicurĭ, că pentru mantiile și mitrele unor arhiereĭ se zguduise în țara aceasta cel maĭ puternic al eĭ așezămînt.

Cu aceeaș groază am maĭ văzut că de și mitropolitul țăreĭ fusese osîndit și pentru vine pe carĭ le pedepsește condica penală, hotărîrea nu cuprindea nicĭ o probă, nicĭ o ascultare de martorĭ, nu avea nicĭ măcar acea spuză de dovedire pe care sentințele cele maĭ nedrepte din cartea istorieĭ, tot aŭ ținut să le îngîne.

Și cînd mirarea, nedumerirea și jalea cuprinseseră întreaga națiune, am văzut căutîndu-se dovezile după osîndire, adică atuncĭ cînd învinuitul nu se maĭ putea apăra, și am maĭ văzut și ceea ce nu s'a maĭ văzut: guvernul, el, care ar trebui să fie strajă și garanție a libertăților și drepturilor noastre, producînd prin uneltele sale plastografiĭ, ca să încarce pe nedrept pe un osîndit și executat.

Nu este de mirare, Sire, dacă în mijlocul acestor ne maĭ auzite și ne maĭ pomenite fără-de legĭ, neliniștea noastră a mers tot crescînd, și ne-am hotărît, după maĭ multă vreme de așteptare în care nădăjduiam că făptuitoriĭ vor îndrepta singurĭ cele ce făptuiră, să ne adresăm majestățeĭ voastre.

Sire,

Hotărîrea Sinoduluĭ nicĭ nu putea fi executată de guvern și nicĭ pînă astă-zĭ, nu a fost legal și constituțional executată.

Hotărîrea Sinoduluĭ, Sire, nu poate fi executată de către autoritățile Statuluĭ, fiind-că ea s'a dat cu nerespectarea acelor principiĭ pe carĭ legile țăreĭ și canoanele la carĭ trimite art. 12 din legea sinodală, le aŭ privit și le privesc drept garanție de bună și nepărtinitoare judecată, și fără de respectarea cărora hotărîrile Sinoduluĭ, ca ale orĭ-căror alte autoritățĭ duhovniceștĭ saŭ pămînteștĭ, sînt simple abuzurĭ de putere, ĭar nu hotărîrĭ.

Ceĭ carĭ aŭ acuzat pe mitropolitul-primat, aŭ luat parte și ca judecătorĭ la judecată. Așa s'aŭ nesocotit principiile carĭ staŭ la baza orĭ-căreĭ societățĭ omeneștĭ și carĭ nu îngăduĭesc ca acelaș să fie și parte și judecător, și s'aŭ violat și regule netăgăduite ale canoanelor carĭ spun: *„episcopul să nu judece judecata sa“* și *„aceeaș să nu fie și pîrîșĭ și judecătorĭ“*.

Chĭemat pentru întîĭa oară d'inaintea Sinoduluĭ la 17 Maiŭ, I. P. S. Sa a fost chĭemat pentru a doua oară la 18 Maiŭ și pentru a treĭa tot la 18 Maiŭ, adică în curs de 48 de ceasurĭ, a fost chĭemat de treĭ orĭ și în temeĭul acestor chemărĭ, judecat în lipsă. Cu această volnicie nu numaĭ că s'aŭ îngrozit mințile și inimile orĭ-căruĭ creștin în care n'a apus încă simțul dreptățeĭ, **dar s'aŭ nesocotit dispozițiile hotărîte și limpezĭ ale legeĭ sinodale, care în art. 16 spune că episcopiĭ nu pot fi judecațĭ în lipsă pînă ce nu li se vor face chĭemările prevăzute de canonul 74 apostolic, canon care prevede să se facă treĭ chĭemărĭ și pe care îl complinește canonul 27 al Sinoduluĭ din Cartagena, în care se spune lămurit că trebuie să treacă măcar o lună între întîĭa și a doua chĭemare.** Nicĭ măcar să fie vremelnicește oprit de la sînta grijanie episcopul dat în judecată, nu îngăduie acest canon, dacă nu a trecut o lună de zile de la întîĭa chĭemare.

*

Dacă n'ar fi de cît atît, și ar fi destul ca orĭ-cine să vadă că a a zisa sentință a Sîntuluĭ Sinod nu este o sentință, că dată fără îndeplinirea celeĭ d'întîĭ dintre garanțiĭ, aceea de a fi chĭemat din vreme și în regulă ca să poată omul să o întîmpine, cum zic canoanele, ea nu putea și nu poate să fie executată de autoritățile Statuluĭ, fără a se face și dînsul părtaș la o fără-de-lege.

Nenumărate sînt întocmirile canoanelor carĭ ĭarăș aŭ fost violate.

Vom maĭ da încă o pildă

Legea sinodală ca și canoanele cer ca la judecata episcopuluĭ să ĭa parte cel puțin 12 arhiereĭ. *La așa zisa judecată a mitropolituluĭ-primat n'aŭ fost 12 arhiereĭ, căcĭ ceĭ treĭ acuzatorĭ nu se pot număra printre ceĭ carĭ aveaŭ dreptul să judece.*

Dar nu numaĭ atît. *Dintre ceĭ carĭ aŭ dat osînda, unul și-a retras semnătura mărturisind că i se făcuse siluire, ĭar semnătura pe care a pus o un altul care nu fusese de față la judecată,* **poate să fie o pată maĭ mult pe această judecată,** dar nu o iscălitură de judecător.

FOIȚA ZIARULUI «ADEVĔRUL»

172

PRIN CRIMA

PARTEA A TREIA

FRATE ȘI SORĂ

XIV

— Ralph Chatram are copia acesteĭ spovedaniĭ, zisese el, și țĭ-o va da;

Imediat am pus să-mĭ pregătească un jachet, care servea pentru călătoriile noastre particulare și am plecat la New-York.

Acolo, mă ducĭ la Ralph Chatram.

Pe cînd eram copil, îl văzusem adesea la otelul din parcul Monceau și după moartea tatăluĭ meŭ, ca șef al caseĭ Berthier, corespunsesem cu dînsul.

Am găsit în el un american rigid și rece, dar al căruĭ ochĭ căpătaŭ o strălucire oare-care, cînd eraŭ în joc sentimente de onoare și duĭoșie.

Strălucirea asta mă făcu să ĭ vorbesc ca unuĭ prieten sincer.

N'am greșit.

Și cînd îĭ spuseĭ numele meŭ adevărat, și în urma căror mașinațiĭ infernale, îl părăsisem pentru tot-d'a-una, mă crezu, îmĭ întinse mîna luĭ leală și-mĭ dete numaĭ de cît copia faĭmoaseĭ confesiunĭ.

Ne avînd ordin să o dea de cît numaĭ mie și Genevieveĭ și fiind-că noĭ dispărusem, o păstrase cu religiozitate.

Christoval se ridică.

Deschise o mobilă zidită în părete, în care se aflaŭ hîrtiile cele maĭ prețioase.

— Iată confesiunea. Trebuĭe să o citeștĭ tu însă-țĭ.

Sabina ascultă.

După cîte-va minute, cu ochiĭ plinĭ de lacrimĭ și umilită de ceea ce trebuĭa să sufere Mihaĭ, îĭ înapoie hîrtia, zicîndu-ĭ:

— Ah! Doarmă în pace și fie ĭertat de noĭ, cum a fost ĭertat și de tine și toate suferințele îndurate de fiul pe care îl adora, să fie absoluțiunea desăvîrșită a greșeleĭ sale!..

— Văd, zise Christoval, că înțelegĭ și tu precum am înțeles eŭ, de atuncĭ încoace, care a fost cauza originală a martiruluĭ meŭ.

Confesiunea tatăluĭ meŭ a fost găsită și furată de Louis.

A înțeles că dacă Ralph Chatram ar fi putut ajunge să-mĭ dea copia, eŭ aș fi executat voința tatăluĭ meŭ; că m'aș fi lipsit de tot, nepăstrînd pentru mine de cît cele două milioane și otelul pe care tata mă autoriza să le ĭaŭ, de oare-ce eraŭ fructul munceĭ sale.

Și atuncĭ Louis s'ar fi văzut nevoit să renunțe la această vacă mănoasă care îl hrănise pînă atuncĭ.

M'a făcut decĭ, cu ajutorul luĭ Lafont, ca să dispar maĭ 'nainte de a-mĭ descoperi Ralph misterul care l-ar fi ruinat.

— Da!... da!... zise Sabina, așa e!... Tocmaĭ așa!...

Ah! mizerabilul!... mizerabilul!... Cît ne-a făcut să suferim.

Cum să l facem ca să ne plătească o dată tot ce am îndurat?

— Cît despre asta, să n'aĭ nicĭ o grijă; mă însărcinez eŭ, și răzbunarea mea o să fie strașnică...

De o cam dată însă, trebuĭe să mă ĭerte mama ta.

Trebuĭe să-mĭ spue cum să repar față de dînsa această faptă rea a tatăluĭ meŭ.

— Mama e o sfîntă, răspunse Sabina convinsă.

Toată vĭața eĭ n'a făcut de cît bine și a fost vecĭnic bună.

Cînd s'a născut Noretta, nu mĭ-a făcut nicĭ o mustrare...

A suferit de sigur, cumplit din cauza greșeleĭ mele, de cît se mulțumĭa să mă consoleze și să-mĭ zică:

— Bĭețiĭ copiĭ!.. Erațĭ așa de nenorocițĭ!.. Cine, oare, știind cît ațĭ suferit, nu vor ĭerta?..

Și m'a încurajat, susținut, repetindu-mĭ cu credință care e fondul natureĭ eĭ loaĭale.

— Are să vie, fiind că e datoria luĭ ca să se întoarne... și să dea un nume Noretteĭ.

Astă-zĭ va ĭerta cu atît maĭ lesne pe baronul Berthier, cu cît tu eștĭ aci, aducînd reabilitarea, onoarea ficeĭ și a nepoateĭ sale, bucuria și fericirea pentru toțĭ!..

— Da, da, zise Mihaĭ, așa am judecat-o și eŭ și e încă o bucurie pentru mine că sîngele mameĭ mele curge în vinele eĭ și că sîntem cu toțiĭ din aceeaș familie...

Iată de ce în ziua cînd am văzut-o pentru întîĭa oară, sub poarta de la Montmartre, m'a izbit așa de mult figura eĭ.

Da, era și trebuĭe să fie încă portretul viŭ al mameĭ mele, ceea ce nu ĭ de mirare, de oare ce mamele eraŭ surorĭ.

Ah!... Cîtă fericire s'o maĭ văd încă pe D-na Cristina, în care voĭ găsi pe aceea care m'a ĭubit atît de mult și pe care moartea mea a ucis-o!...

Sabina tresări.

In adevăr el o credea moartă pe Edith!..

Apoĭ, lunga recluziune a bĭeteĭ mame acreditînd și maĭ mult acest zgomot în lume, nimenĭ nu-l dezamăgise.

— Mihaĭ, zise Sabina încetinel, toate fericirile îțĭ sînt rezervate astă-zĭ... Nu maĭ plînge!...

Monté-Léone o privi.

Ochiĭ săĭ eraŭ plinĭ de o flacără extraordinară... Totușĭ nu îndrăznea să înțeleagă...

— Ce vreĭ să spuĭ?... întrebă. Oh!... spune... Spune repede... Te conjur!...

— Mama ta trăĭește!..

Christoval se ridică.

Era galben ca un mort.

— Mama trăĭește?... repetă Mihaĭ. Spuĭ drept, orĭ vreĭ să mă mîngîĭ?...

— Nu, nu... Toată lumea credea că e moartă și eŭ chĭar.

Mizerabilul care a voit să te suprime din lume, a împrăștĭat acest zvon.

Casa din parcul Monceau a purtat doliul baroneseĭ Berthier ca și pe al tăŭ.

Chĭar Fontenay a crezut.

— Cum! strigă Mihaĭ, ne maĭ putîndu-se stăpîni, e oare cu putință!...

E capabil de orĭ-ce, infamul acesta!...

Cine țĭ-a spus, Sabina, această fericire?... Cine?...

— Fontenay care a primit, după șeapte saŭ opt anĭ de la plecarea ta în America, o scrisoare de la Genevieva. Ea se afla tot la Sainte împreună cu baroneasa Berthier, multă vreme nebună, dar care și-a revenit acum în fire și-ĭ cerea vechĭuluĭ tăŭ prieten ca să reguleze afacerile și interesele lor.

— Fontenay țĭ-a spus toate amănuntele acestea?

— El însu-șĭ. Mi le-a spus în ziua în care ĭ-am spus și eŭ că Noretta e fiica ta.

Christoval căzu de-alungul pe divan și începu să plîngă cu hohote de bucurie.

— Mamă!... Ah! mamă dragă! Am să te maĭ văd... Te regăsesc și am să trăĭesc între Sabina, Noretta și tine! Dumnezeŭ e drept cînd îmĭ trimite o răsplată atît de mare pentru toate durerile ce am îndurat!

In momentul acesta se auzi zgomotul uneĭ trăsurĭ.

Sabina puse o mînă pe umărul luĭ Christoval.

— Iată Noretta, îĭ zise. Ce să-ĭ spun?... Că eștĭ baronul Berthier saŭ prințul de Monté-Léone?...

(Va urma)

Sire,

Legea noastră sinodală insufleţită de ideia dreptăţeĭ care este şi cea maĭ frumoasă podoabă a creştinătăţeĭ, nu a voit să lase pe episcop la judecata semenilor luĭ în ce priveşte vinele de drept comun. S'a temut de patime şi de ure, s'a temut şi de nedestoĭnicie, şi a trimes pe înalţiĭ prelaţĭ d'inaintea celor maĭ înalte instanţe judecătoreştĭ din ţară, d'inaintea Curţeĭ de Casaţie. Aşa glăsueşte art. 16 din legea sinodală.

Neapărat, Sire, că şi Sîntul Sinod este îndrituit ca la rîndul luĭ să dea pedepse disciplinare episcopuluĭ vinovat pentru vine de drept comun, carĭ i-ar fi scăzut demnitatea şi prestigiul, dar ceea ce nu poate Sîntul Sinod fără a turbura ordinea în Stat şi a încălca peste căderile altora, este să osîndească el pe un episcop pentru vine de drept comun, înainte ca Curtea de Casaţie să fi cercetat şi constatat acele vine.

Şi acest înalt principiŭ de Stat, pus în legea sinodală, în acea lege de la care Sîntul Sinod îşĭ trage fiinţa luĭ legală, şi în afară de dispoziţiile căreĭa el nu are şi nu poate avea nicĭ o atribuţie judiciară, a fost nesocotit. Lăcomia pătimaşă d'a înegri pe capul bisericeĭ, a făcut ca aşa zisa hotărîre a autorităţeĭ spirituale să se sprijinească pe patru învinuirĭ de drept comun, din carĭ nu lipseşte nicĭ cea maĭ odioasă: relaţiĭ cu un asasin.

Este vădit, Sire, că Statul nu poate executa o ast-fel de hotărîre, că el nu poate pune forţa publică la poronca uneĭ hotărîrĭ care îĭ nesocoteşte legile luĭ fundamentale şi care calcă peste atribuţiile unuĭ alt înalt aşezămînt al Statuluĭ.

Sire,

Dată fără cădere şi cu călcarea tuturor rînduelilor canonice şi civile, aşa zisa sentinţă a S-tuluĭ Sinod nicĭ nu a fost legal şi constituţional adusă la îndeplinire.

Constituţia ţăreĭ, Sire, nu cunoaşte altă putere executivă în Stat de cît pe majestatea voastră. După articolul 35, majestăţeĭ voastre este încredinţată puterea executivă, singur m. v. puteţĭ dispune de forţa publică, singur o puteţĭ pune în mişcare. Miniştriĭ nu sînt de cît consilieriĭ răspunzătorĭ aĭ m. v., eĭ însă nu sînt şi nu pot fi stăpînĭ pe puterea executivă. Chiar sentinţele curţilor şi tribunalelor carĭ se execută fără o intervenire specială a m. v. totuşĭ nu se execută de cît în numele m. v.

Sentinţa Sinoduluĭ, Sire, nu putea fi adusă la îndeplinire de către puterea Statuluĭ de cît printr'un decret al m. v. Printr'un decret al m. v. fusese aşezat în scaun mitropolitul ţăreĭ, printr'un decret al m. v. putea numaĭ mitropolitul-primat să fie scos din scaun. Neapărat că un asemenea decret se putea întemeĭa pe sentinţa Sinoduluĭ, dar numaĭ dacă acea sentinţă cercetată de către m. v. capul putereĭ executive, se găsea că fusese dată cu toate formele legale, cu toate garanţiile de dreaptă judecată, prevăzute de legĭ şi canoane şi carĭ îĭ daŭ caracterul uneĭ adevărate judecăţĭ, ĭar nu a unuĭ simplu act de violenţă. Sîntul Sinod, neavînd prin nicĭ o lege forţa publică la dispoziţia sa şi trebuind să ceară ajutorul putereĭ seculare, este evident că aceasta este în dreptul eĭ să cumpănească şi să vadă dacă există saŭ nu o sentinţă dată în limitele şi în competinţa legilor ţăreĭ şi ale canoanelor la carĭ trimet legile ţăreĭ.

*

S'a încercat, Sire, să se pretindă că graţie articoluluĭ 15 din legea sinodală, sentinţele Sîntuluĭ Sinod se pot executa d'a-dreptul de către Sîntul Sinod.

Da, există acest articol, dar altul este înţelesul luĭ. Cînd legea vorbeşte de sentinţe carĭ se execută d'a-dreptul de către Sîntul Sinod, ea nu poate să se gîndească de cît la acele carĭ se pot executa d'a dreptul de către Sîntul Sinod, cum ar fi o oprire de la slujbă saŭ de la sînta grijanie.

Din potrivă, legea sinodală, destul de lămurit spune, într'o altă parte a aceluĭaş articol, că nu se execută aceste sentinţe de cît *„pe cîtă vreme pedepsele cuprinse într'însele vor fi disciplinare şi de un ordin curat religios“*.

Sentinţa Sîntuluĭ Sinod care s'a adus la îndeplinire nu este de un ordin curat religios. Ea pronunţă *„depărtarea mitropolituluĭ din scaunul de mitropolit“*, şi demnitatea de mitropolit nu este o însuşire curat religioasă, ci o demnitate cu un caracter mixt, religios şi politic. Istoria Apusuluĭ stă martoră a luptelor uriaşe şi îndelungĭ dintre Stat şi biserică tocmaĭ din pricina caracteruluĭ mixt al episcopatuluĭ şi pentru hotărnicirea căderilor fie-căruĭa.

In biserica Răsărituluĭ cestiunea este şi maĭ limpede. Nicĭ o dată în imperiul de răsărit, şi nicĭ în biserica romînă nu s'a recunoscut autorităţilor eclesiastice singure, dreptul d'a scoate din scaun pe mitropoliţĭ şi episcopĭ. Cu atît maĭ mult cu cît ele singure nicĭ nu-ĭ pot sui pe acele scaune.

Majestatea voastră cunoaşte judecăţile sinodale în contra Sînţilor Atanasie şi Ion Gură de Aur, şi ştie cum numaĭ graţie intervenireĭ Împăratuluĭ, acele judecăţĭ nedrepte, pătimaşe şi tîlhăreştĭ aŭ fost desfiinţate şi biserica creştină scăpată de vina d'a fi lovit pe douĭ din ceĭ maĭ marĭ şi maĭ sfinţĭ aĭ eĭ dascălĭ.

In biserica romînă drepturile Statuluĭ aŭ fost şi maĭ puternice. Cantemir Vodă ne spune că în biserica romînă Domnul singur, adică Statul de pe atuncĭ, numeşte şi depune pe episcopĭ, el singur îĭ judecă şi îĭ osîndeşte.

Nicĭ o dată Statul în biserica de răsărit n'a abdicat la dreptul şi datoria luĭ d'a nu îngădui fără-de-legile, şi nicĭ o dată nu s'a înjosit la rolul de simplu gendarm al orĭ-căreĭ deciziĭ sinodale, orĭ-cît ar fi dînsa rodul violăreĭ legilor, nerespectăreĭ canoanelor şi a încălcăreĭ de atribuţiunĭ.

Aşa, pînă la un loc a înţeles şi guvernul dreptul şi datoria sa. Intr'adevăr, ministrul cultelor a făcut un referat prin care a afirmat că sentinţa a fost dată în condiţiile legeĭ şi că ast-fel puterea Statuluĭ o poate executa, însă în loc de a adresa acel referat capuluĭ Statuluĭ, l-a adresat Consiliuluĭ de miniştri.

*

Ast-fel, Sire, s'a creĭat în Statul nostru o autoritate neconstituţională, căcĭ numaĭ în absenţa majestăţeĭ voastre Constituţia delegă consiliuluĭ de miniştri puterea executivă, şi încă sub rezerva uneĭ ulterioare aprobărĭ.

Această încălcare şi turburare a drepturilor respective ale Coroaneĭ şi ale Constituţieĭ, este, Sire, în mijlocul atîtor greşelĭ şi fără de legĭ, cea maĭ de căpetenie, fiind că zdruncină însă-şĭ pactul nostru fundamental.

Lucrul este cu atît maĭ uimitor cu cît pentru suspendarea I. P. S. S. se urmase după adevărata orînduĭală constituţională şi în temeiul unuĭ decret al majestăţeĭ voastre.

Acest decret a mers chiar cu afirmarea prerogativelor putereĭ executive pînă la ultimele eĭ limite, căcĭ tot actul putereĭ executive a suspendat pe I. P. S. S. nu numaĭ din mitropolie dar şi din arhierie.

Şi cînd a fost vorba de un ce mult maĭ grav, de desfiinţarea votuluĭ Parlamentuluĭ care alesese pe I. P. S. S. şi al decretuluĭ majestăţeĭ voastre care îl numise, atuncĭ s'a substituit consiliul de miniştri capuluĭ statuluĭ, şi s'aŭ împuţinat cu una prerogativele majestăţeĭ voastre.

In zadar, sire, s'a căutat să ocolească această călcare a legeĭ fundamentale, sub pretextul că fiind vorba de o pĭerdere a calităţeĭ spirituale a I. P. S. S. printr'o sentinţă eclesiastă, demnitatea de mitropolit este implicit pĭerdută.

Maĭ întîĭ lucrurile nu s'aŭ petrecut aşa. Sinodul nu a osîndit pe I. P. S. S. să-şĭ pĭardă numaĭ calitatea sa de arhiereŭ, ci categoric l-a osîndit şi la izgonirea din scaunul de mitropolit.

A recunoaşte acest drept Sinoduluĭ ar fi a răsturna ordinea în Stat. Ceea ce s'a făcut de către autorităţile Statuluĭ, el nu maĭ poate desface.

Sire,

Nu este cu putinţă ca biserica română să rămâie în starea în care se află, cu autoritatea păstoruluĭ eĭ veştejită, şi cu capul eĭ, victimă a unuĭ act de ură şi de siluire, nicĭ măcar acoperit de o faţă maĭ respectoasă a formelor.

Cu inimile cernite, rugăm pe majestatea voastră să facă dreptate.

Fără dreptate, Sire, nu se pot împăca cugetele noastre, şi nu se poate readuce printre noĭ pacea şi liniştea Din potrivă, dacă această nedreptate. se va urma până în capăt, este de temut conştiinţele, asupra cărora nimenĭ nu este stăpân, să ajungă într'o ast fel de turburare, în cât vĭaţa noastră creştinească să se împartă în schisme necunoscute până acum la noĭ, şi carĭ nu pot de cât să micşoreze vaza bisericeĭ ortodoxe române şi să o pună în neputinţa de a-şĭ îndeplini înalta eĭ chemare de diriguitoare a sufletelor, de mângăetoare a suferinţelor, de propovăduitoare a adevăruluĭ, a virtuţeĭ şi a nădejdeĭ.

De aceea, sire, rugăm pe m. v. să facă dreptate.

Dacă capul bisericeĭ noastre este vinovat, să fie judecat şi osândit, dar judecat omeneşte şi creştineşte, iar nu zugrumat, cum nu se zugrumă nicĭ făcătoriĭ de rele.

Dacă este nevinovat, să se ridice după el învinuirile şi hula.

Publicul primeşte cu aplauze prelungite petiţiunea.

Sfîrşitul întruniri

D. Filipescu, urcîndu-se la tribună, propune ca astă-zĭ după amĭazĭ, cetăţeniĭ să petreacă la gară pe D. A. Lahovari, care se duce în străinătate pentru cît-va timp, ca să-şĭ caute de sănătate.

La orele 4 şi jum., întrunirea se sfîrşeşte în linişte.

D.

Sîmbătă s'a făcut la R.-Vîlcea alegerea consiliuluĭ comunal.

D. Ştefan Iordănescu, liberal-naţional, întrunind 84 voturĭ a fost proclamat ales.

Dramă de amor

Oraşul Roman, este viŭ impresionat de o dramă amoroasă ce s'a petrecut în noaptea de Vinerĭ spre Sîmbătă 26 Octombrie, în grădina publică din acel oraş. Tînărul G. Vizanti, fiul uneĭ familiĭ distinse şi care îşĭ făcea în timpul din urmă stagiul în arma artilerieĭ, întreţinea de maĭ multă vreme relaţiunĭ amoroase cu D-ra Dabija, fiica casieruluĭ găreĭ din acel oraş.

*

Desperaţĭ din cauză că părinţiĭ tînăruluĭ se opuneaŭ la căsătoria lor, eĭ s'aŭ hotărît să moară împreună.

După ce Vizanti îşĭ omoară ĭubita, se sinucide şi el. Asupra ambelor cadavre s'aŭ găsit scrisorĭ, din carĭ rezultă hotărîrea lor funestă.

Preţul grîuluĭ în pieţele şi porturile noastre, de vre-o două zile s'a urcat ĭaraş în mod simţitor. Ast-fel s'a vîndut cu minimum 11 leĭ şi 30 hectolitru griŭ de 58 jum. libre şi cu maximum 9.70 hectolitru de 57 libre.

EXTERNE

Regele Italieĭ primind în audienţă pe ziaristul rus Protopopoff, ĭ-a spus următoarele:

Iţĭ declar ca reprezintant al întregeĭ Italiĭ, că noĭ ne dăm toată osteneala pentru a ne apropia din ce în ce de Rusia.

Succesul mereŭ crescînd al Adevěruluĭ ne impune obligaţia de a creĭa nouĭ avantagiĭ cititorilor.

Pentru atingerea acestuĭ scop, s'a infiinţat pe lîngă Sala noastră de depeşĭ o secţiune a premiilor, care va coprinde o bogată colecţiune de cărţĭ utile, romîne şi franceze, reviste, tablourĭ şi alte obiecte de preţ.

Fie-care cumpărător al Adevěruluĭ va avea dreptul la unul din aceste premiĭ.

Prin această inovaţiune, un cititor regulat al Adevěruluĭ va putea în scurt timp să-şĭ alcătuĭască o bibliotecă de cărţĭ din cele maĭ alese şi maĭ variate cu o cheltuĭală nesimţită.

Relaţiunile Oficiuluĭ nostru de librărie cu diferite case marĭ comerciale din ţară şi străinătate, permit ca această combinaţiune avantagioasă cititorilor noştri să fie pusă în execuţiune chiar de la 1 Noembrie a. c.

In curînd vom publica şi lista de premiile întocmite în chip ca să satisfacă cît maĭ mult diferitele categoriĭ de cititorĭ aĭ Adevěruluĭ.

EDIŢIA III

DIN TURCIA

CONSTANTINOPOL, 27 Octombrie.—Khalid-bey, preşedinte al Curţeĭ criminale, a fost numit valiŭ din Diarbekir.

CONSTANTINOPOL, 27 Octombrie.—După întrunirea lor de la 6 Noembrie, ambasadoriĭ aŭ făcut demersurĭ pe lîngă Poartă, relevînd că încă n'aŭ fost informaţĭ în mod oficial de numirea delegaţilor otomanĭ în comisiunile de reorganizare a geandarmerieĭ şi a reformelor judiciare în Creta.

Ambasadoriĭ aŭ făcut obĭecţiunĭ în contra vărsăreĭ în casele statuluĭ a taxelor ce sînt consacrate în special plăţeĭ funcţionarilor.

Greciĭ în Creta

ATENA, 27 Octombrie. — Un steamer grecesc, ducînd 100 de soldaţĭ Kopţĭ, dezertorĭ din regimente cu garnizona în Creta şi refugiaţĭ în Grecia, a plecat la Alexandria prin îngrijirile guvernuluĭ grecesc. Acest bastiment a abordat la Canea. Guvernatorul a încercat atuncea să puĭe mîna pe dezertorĭ, dar consulul grecesc s'a opus. Afacerea a cauzat o oarecare emoţiune în oraş, apoĭ steamerul a plecat fără incident.

Consuliĭ din Canea s'aŭ întrunit şi aŭ telegrafiat ambasadorilor lor să ceară urgenţa pentru aplicarea reformelor.

Franţa şi Sultanul

PARIS, 27 Octombrie. — D-nul Cambon a comunicat unuĭ secretar trimes de Sultanul că, după instrucţiunile D-luĭ Hanotaux, Sultanul ar trebui să ĭa cît se poate de urgent cîte-va măsurĭ carĭ să asigure opinia publică şi să dea Europeĭ satisfacţiune.

Ambasadorul Turcieĭ la Paris a făcut cunoscut D-luĭ Hanotaux că Sultanul a examinat îndată şi a regulat punctele următoare: Punerea în libertate a persoanelor incarcerate contra cărora nu există nicĭ o sarcină, poliţia va da ordine în întreg imperiul pentru ca armeniĭ liniştiţĭ să nu fie urmăriţĭ, convocarea imediată a adunăreĭ armeneştĭ pentru a procede la alegerea unuĭ patriarch, revocarea valiuluĭ din Diarbekir, instrucţiunĭ valiuluĭ pentru reprimarea de violenţe nouĭ, daune-interese mănăstirilor catolice din Asia Mică, carĭ aŭ suferit de ultimele turburărĭ, publicarea în curînd a unuĭ decret privitor la aplicarea reformelor acordate anul trecut la şease vilayete din Asia Mică, şi întinderea lor şi altor provinciĭ.

D-nul Hanotaux a mulţumit ambasadoruluĭ şi ĭ-a făcut cunoscut că va da D-luĭ Cambon instrucţiunĭ precise pentru a supraveghĭa aplicarea acestor prime măsurĭ.

PARIS, 27 Octombrie.— *Temps* zice că ministrul afacerilor străine a primit de la Constantinopol o depeşă zicînd că tribunalul extraordinar a fost dizolvat.

Ultime Informaţiunĭ

Răscoala din Sfinţeştĭ

Joĭ, la 24 Octombrie, locuitoriĭ comune Sfinţeştĭ din jud. Teleorman, s'aŭ resculat contra primaruluĭ şi a proprietaruluĭ moşieĭ, carĭ le-aŭ răpit samavolniceşte treĭzecĭ de pogoane pămînt arabil.

Primarul, proprietarul, precum şi judecătorul de pace din acea comună, aŭ fost bătuţĭ de către ţăranĭ.

Armata la Sfinţeştĭ

S'a telegrafiat imediat la Turnu-Măgurele cerîndu-se ajutoare, şi în acea zi a sosit un escadron de cavalerie, comandat de D. lt.-colonel Dănescu, avînd ajutor pe sub.-locot. Cotrutz, şi compania de jandarmĭ sub comanda D-luĭ locot. Grigorţ.

La vederea soldaţilor, ţăraniĭ adunaţĭ în faţa caselor proprietaruluĭ, s'aŭ iritat şi maĭ mult şi aŭ refuzat a se împrăştia. Soldaţiĭ şi jandarmiĭ aŭ început a-ĭ lua la goană, călcîndu-ĭ în picĭoarele cailor şi lovindu-ĭ cu săbiile.

In urma acesteĭ şarje, ţăraniĭ s'aŭ împrăştiat fugind care încotro nimerea, strigînd că le-a ajuns cuţitul la os—atît se simţĭaŭ exploataţĭ şi furaţĭ de arendaş în complicitate cu autoritatea.

Prinderea resculaţilor

După o goană de două-zecĭ şi patru de ore, aŭ fost prinşĭ două zecĭ şi şapte de ţăranĭ, dintre carĭ mulţĭ s'aŭ predat de bună voĭe.

Prizonieriĭ escortaţĭ de soldaţĭ, aŭ fost transportaţĭ la gara Balacĭ şi de aci porniţĭ cu trenul la Turnu-Măgurele.

In timpul călătorieĭ

Indată ce a plecat trenul din staţie, parte din soldaţiĭ carĭ aŭ fost puşĭ cu ţăraniĭ într'un vagon de clasa a treĭa, s'aŭ aşezat în dreptul ferestrelor pentru a nu se putea vedea de afară ceea-ce avea să se petreacă în vagon. Ceĭ-l'alţĭ soldaţĭ, din ordinul lt.-colonel Dănescu, **s'aŭ năpustit asupra prizonierilor şi aŭ început a le zmulge fire de păr din mustăţĭ, din barbă şi din sprîncene, lovindu-ĭ în acelaş timp în faţă cu pumniĭ şi cu mînerul săbieĭ.**

Ţipetele nenorociţilor eraŭ înfiorătoare.

Rubrica „Informaţiunĭ“ urmează în pag. IV-a

Noŭĭ torturĭ

In gara T.-Măgurele așteptaŭ două secții de cavalerie carĭ aŭ escortat pe prizonierĭ pînă la cazarma regimentuluĭ 4 de călărașĭ, unde nenorociţiĭ aŭ fost închișĭ în manejul cailor.

S'a dat imediat ordin vagmiștrilor și sergenților carĭ **aŭ luat la bătaĭe pe fie-care țăran în parte cu trăgătorile de la șea.**

Tortura a durat pînă la ora 1 și jumătate, în noaptea de 25 spre 26 Octombrie, iar țipetele bieților oamenĭ umpleaŭ văzduhul.

Pînă la ziuă nu se știe cîțĭ dintr'înșiĭ vor fi rămas cu vĭață.

A.

Comisiunea întocmită de ministerul cultelor și instrucţiuneĭ publice cu cercetarea cărţilor de citire pentru învățămîntul primar, a recomandat spre aprobare numaĭ o singură lucrare și anume cea cu motto: *vremea desăvîrșește toate*, citire pentru clasa IV urbană și a V rurală, lucrată de D-niĭ St. Negulescu, G. Scraba și Gr. Teodosiu, institutorĭ în Bucureștĭ.

Slănicul în flăcărĭ

Ministrul de interne a fost înștiințat telegrafic de prefectul județuluĭ Bacăŭ, că marele incendiŭ care a coprins maĭ multe pădurĭ de pe lîngă Ocne și Slănic, din cauza timpuluĭ răŭ, a luat proporțiĭ îngrijitoare.

Sute de hectare de pădure aŭ fost consumate de flacărĭ, carĭ aŭ ajuns acuma de-asupra cascadeĭ Slăniculuĭ.

Cu toate măsurile luate, focul e departe de a putea fi potolit.

Pompieriĭ din Bacăŭ și T.-Ocna, sute de soldațĭ și locuitoriĭ satelor învecinate, daŭ toate ajutoarele pentru localizarea incendiuluĭ.

Prefectul a maĭ cerut ministeruluĭ să trimeată două sute de soldațĭ din Geniŭ. Soldațiĭ aŭ și plecat la Slănic.

Incendiul, după ultimele știrĭ, se întinde mereŭ.

Mĭercurĭ, o comisiune compusă din D-niĭ Gr. Dianu, directorul general al penitenciarelor; D. Țărușanu, șef al serviciuluĭ tehnic de la ministerul lucrărilor publice, și D. Săvulescu, architect-șef la ministerul de interne, vor pleca la Doftana pentru a face recepţiunea nouilor lucrărĭ făcute la penitenciarul și ocnele de acolo.

De aci, comisiunea va pleca la Craĭova unde va face recepţiunea nouluĭ penitenciar ce s'a construit în acea localitate, ĭar Sîmbătă se va duce la Bucovăț pentru a inspecta nouile lucrărĭ efectuate la acel penitenciar.

Viitorul șef

Neînțelegerea dintre junimiștĭ și conservatorĭ se accentuĭază din ce în ce maĭ mult.

Tineretul conservator este decis să lupte din toate puterile în contra D-luĭ Carp și acela care se face *«le port voix»* al tineretuluĭ, este D. N. Filipescu.

D-sa a hotărît să întrebuințeze toate mijloacele pentru ca să pregătească un alt înlocuitor D-luĭ L. Catargiu.

*

Viitorul șef, desemnat de tineretul conservator, este D. Al. Lahovari. D-sa este candidatul ce se opune D-luĭ P. P. Carp.

Și dacă pînă acum se știe că se exploata mult în contra D-luĭ Al. Lahovari, impopularitatea sa, tineretul conservator vrea cu orĭ-ce preț să-l facă popular.

Manifestația ce s'a făcut erĭ la întrunirea de la Dacia D-luĭ Lahovari a fost hotărîtă în conciliabulele intime ce s'aŭ ținut la clubul conservator și la *Epoca*, zilele acestea.

Tineriĭ conservatorĭ eraŭ în păr la întrunirea de la Dacia și jubilaŭ, eraŭ de o veselie zgomotoasă, în culmea fericireĭ, cînd aŭ văzut că D. Lahovari pronunță un discurs remarcabil ca formă, căcĭ li se ușura sarcina de a-ĭ face ovațiunĭ și a încerca crearea unuĭ curent de simpatiĭ în jurul leaderuluĭ.

*

Manifestația ce i se face azĭ la gară e o nouă dovadă de situația politică ce se creĭază D-luĭ Lahovari. D-sa începe deja să fie petrecut la gară, — și i se va face și primire cînd se va întoarce, — ca un adevărat șef.

*

Acum întrebarea este: ce va face D. Carp?

Dacă D-sa ar continua să stea d'o-parte și nu se va grăbi să facă concesiĭ conservatorilor, se poate să-șĭ pericliteze situația.

Dar chestia este că nu trebuĭe să se uĭte că în țara noastră primul factor politic cu care trebuĭe să se conteze este regele.

Ce va crede regele?

In această nouă partidă de *ecarte-politic* ce se joacă, va maĭ scoate D. Carp la sigur pe rege?

Acĭ e aci!

R.

Intre primarul din Mizil și consilieriĭ săĭ, s'aŭ ivit neînțelegerĭ carĭ se vor sfîrși prin dizolvarea consiliuluĭ.

Motivul e că primarul ĭa rezoluţiunĭ, fără a consulta consiliul.

Astă-zĭ consilieriĭ se vor întruni în consiliŭ și vor da un vot de blam primaruluĭ.

D. Poni, de și nu poate suferi pe D. Maĭorescu, va fi nevoit să-l numească rector al Universitățeĭ, de oare-ce e o mare diferență de voturĭ între D. Maĭorescu și D. Urechĭă, candidatul dorit de guvern.

Ast-fel, pe cînd D. Maĭorescu a întrunit 37 voturĭ, D. Urechĭă a întrunit 28.

Numirea se va face mîĭne. Se pun însă inzistențe de ceĭ interesațĭ pentru numirea D-luĭ Urechĭă.

Consfătuirile de la D. Fleva

Erĭ aŭ fost două consfătuirĭ la D. N. Fleva: una la orele 3 și alta la orele 8 seara

Toțĭ partizaniĭ din țară aĭ D-luĭ Fleva fuseseră invitațĭ pentru întrunirea de seară și dintre aceștia 130 aŭ răspuns că vin. Era vorba de organizarea grupuluĭ și de hotărîrea atitudineĭ pe care trebuĭe s'o urmeze de aci înainte grupul flevist.

Prima consfătuire

La întrunirea de la orele treĭ nu aŭ luat parte de cît vre-o 25 persoane; era consfătuirea grupuluĭ parlamentar, care trebuĭa să decidă asupra comunicăreĭ ce era să se facă seara, față cu toțĭ aderențiĭ grupuluĭ.

A prezidat D. C. T. Grigorescu, și eraŭ față D-niĭ N. Fleva, N. Ceaur-Aslan, G. Scorțescu, G. Dobrescu, V. Kogălniceanu, Arion, D. Apostol și încă vre-o cîți-va.

D. Grigorescu a ținut o cuvîntare în care a declarat că trebuĭe să se dea o luptă energică în potriva guvernuluĭ. D-sa a fost de părere să se ĭa măsurĭ ca grupul să se poată prezinta ca un partid serios care ar putea să ĭa succesiunea D-luĭ Sturdza.

In acelaș sens aŭ vorbit și D-niĭ N. Fleva, G. Scorțescu, Ceaur-Aslan, etc.

S'a decis să se propuĭe înființarea unuĭ club.

Impăcarea cu guvernul

După aceea, D. N. Fleva a comunicat amicilor săĭ că D. C. Nacu ĭ-a făcut, din partea guvernuluĭ, o propunere de împăcare. D-sa nu ĭ-a dat însă nicĭ un răspuns hotărît și ĭ-a spus numaĭ că trebuĭe să-șĭ consulte amiciĭ. — Noĭ am publicat încă de acum două săptămînĭ știrea că D. Nacu a făcut D-luĭ Fleva, propunerĭ de împăcare. — D-sa întreabă pe amiciĭ D-sale ce părere aŭ asupra împăcăreĭ.

D. G. A. Scorțescu a combătut cu putere împăcarea cu D. Sturdza. D-sa a spus că nu poate să fie vorba de o apropiere, de cît atuncĭ cînd s'ar da garanțiĭ serioase că guvernul va aplica programul de la Iașĭ și va readuce pe Ghenadie.

In acelaș sens aŭ vorbit D-niĭ Grigorescu, Fleva și Ceaur-Aslan.

S'a decis ca D. Fleva să arate D-luĭ Nacu că nu se poate împăca de cît cu condiţiunile pomenite maĭ sus.

La ora 5 întrunirea s'a terminat.

Intrunirea de seară

La întrunirea de seară aŭ luat parte vre-o 100 de persoane din Bucureștĭ și județe.

La orele 8 și jum. ședința s'a deschis sub președenția D-luĭ colonel Grădișteanu.

D. N. Fleva, într'un lung discurs, a expus situația grupuluĭ și a arătat destrăbălarea în care a ajuns guvernul. Apoĭ a propus să se înființeze un club pentru ca partidul să aĭbă un sediŭ unde să se poată aduna toată lumea care vrea să se alipească de noul partid liberal.

D. Fleva a vorbit și de propunerea D-luĭ C. Nacu, dar a declarat că D-sa nu se împacă și merge înainte.

Aŭ maĭ vorbit D. căpitan Marinescu și alțiĭ carĭ aŭ conchis tot la înființarea clubuluĭ.

La sfîrșit, D. N. Ceaur-Aslan a spus cîte-va cuvinte, susţinînd lupta contra guvernuluĭ.

Clubul

Propunerea pentru înființarea clubuluĭ s'a semnat de către toțĭ ceĭ de față. D. N. Fleva se va ocupa cu închirierea localuluĭ. Clubul va trebui să fie instalat pînă la 12 Noembrie, pentru ca să se inaugureze, dacă va fi posibil, chĭar în seara de 15 Noembrie. Atuncĭ se va alege și comitetul clubuluĭ.

Club la Iașĭ

D. Scorțescu a tăgăduit că imediat ce se va întoarce la Iașĭ, va lua și D-sa măsurĭ să înființeze un club în acel oraș.

Rep.

Circulă zvonul, că D. Ioan Ghika, fost ministru, de și suferind, ar fi hotărît să vină la Bucureștĭ și să solicite o audiență la rege, pentru a-ĭ vorbi în chestia Ghenadie.

Pădurile din apropierea comunelor Nereju, Nistoreștĭ, Herestreu și Căltinul din jud. Putna, ard.

Din cauza vîntuluĭ, focul n'a putut fi localizat.

Imediat după ce D. Giani îșĭ va termina ancheta și raportul în afacerea de la primăria din Ploĭeștĭ, va pleca la Severin, unde a fost însărcinat să ancheteze maĭ multe potlogăriĭ denunțate că ar fi fost făcute de primarul Uzescu în complicitate cu Ghelmegeanu-fiul.

In sfîrșit, D. Zorilă a fost numit prefect la Covurluĭ.

Astă-zĭ D-sa a venit în Capitală, pentru a depune cuvenitul jurămînt.

Decretul va apare mîĭne în Monitor.

Se zice că și D. Orleanu a consimțit a figura în capul listeĭ viitoruluĭ consiliŭ comunal, spre a fi ales primar la Galațĭ.

Impăcarea cu guvernul

Programul de la Iașĭ. — Acțiune comună. D. Dim. Sturdza.

Am spus în darea de seamă a întrunirilor ce s'aŭ ținut la D. Fleva, că s'a vorbit și despre o propunere de împăcare făcută de D. Nacu D-luĭ Fleva.

Iată în ce conzistă această propunere.

Guvernul și amiciĭ luĭ văd că s'aŭ încurcat în afacerea Ghenadie și eĭ cred că nu se poate da o soluţie aceste afacerĭ de cît pe calea împăcĭuireĭ. Cine ar putea să facă împăcarea de cît D. Fleva care e amic al mitropolituluĭ?

Ceĭ din jurul guvernuluĭ sînt dispușĭ chĭar să dea un portofoliŭ D-luĭ Fleva.

Programul de la Iașĭ

Amiciĭ acestuĭa însă, nu primesc o împăcare care nu le-ar da de cît un portofoliŭ pentru D. Fleva. Eĭ cer să se aranjeze lucrul în sensul aplicăreĭ programuluĭ de la Iașĭ.

Ast-fel, ca o primă aplicare a programuluĭ, guvernul ar strămuta scaunul mitropolituluĭ-primat la Iașĭ.

Ghenadie ar fi readus mitropolit pentru o zi, dar imediat îșĭ va da demisia.

In cercurile fleviste, sînt dispușĭ să facă împăcarea cu guvernul, maĭ ales că alt-fel D. Fleva știe că nu va avea de cît rolul de a ajuta pe conservatorĭ să ĭa puterea, pe cînd D-sa să o ĭa de-acapo cu opoziția.

Acțiune comună

D. Fleva care a avut o convorbire cu D. Filipescu și în care acesta din urmă ĭ-a vorbit despre o acţiune comună a tuturor elementelor opozițieĭ, a răspuns că nu poate să meargă cu conservatoriĭ, pentru că atuncĭ ar trebui să renunțe la orĭ-ce ideĭe de a forma un minister liberal.

D. Dim. Sturdza

Impăcarea cu guvernul însă, e probabil că nu se va face cît timp va fi D. Sturdza prim-ministru. D. Nacu nu e delegat al guvernuluĭ, ci al grupuluĭ D-luĭ P. S. Aurelian. D. Fleva pune condițiĭ pe carĭ Oculta nu le va primi nicĭ-odată.

Și D. Aurelian a pus pe D. Nacu să intre în tratărĭ cu D. Fleva, pentru ca să-l împĭedice pe acesta a se alĭa cu conservatoriĭ.

De alt-fel asemenea propunerĭ i s'aŭ maĭ făcut D-luĭ Fleva, de cîte orĭ se credea că D-sa se apropie prea mult de conservatorĭ.

Cît-va timp a jucat acest rol pe lîngă D. Fleva și D. Stătescu.

D.

In comuna Cloșanĭ, jud. Mehedințĭ, s'a ivit epidemia febra tifoidă. S'aŭ luat măsurile necesare pentru combaterea eĭ.

Erĭ a avut loc la R.-Vîlcea alegerea a douĭ consilierĭ comunalĭ de către colegĭul al II-lea.

Opoziția n'a prezintat listă.

La vot aŭ luat parte 94 de alegătorĭ, și aŭ fost aleșĭ D-niĭ Al. Stăncescu și Dimitrie Dobrotineanu, guvernamentalĭ.

Deputatul Castelin a interpelat guvernul francez în chestiunea *Dreyfus*. D. Castelin va produce maĭ multe acte interesante în ziua cînd îșĭ va dezvolta interpelarea.

D. D. Mironescu, directorul liceuluĭ din Bîrlad, ne scrie că începutul de incendiŭ de la localul liceuluĭ nu a fost provocat de la un coș al locuințeĭ directoratuluĭ, care e cu totul izolată.

De asemenĭ ne afirmă că nu s'a făcut vinovat de nicĭ unul din actele ce i se atribuĭe de corespondentul nostru din Bîrlad, cu prilejul aceluĭ început de incendiŭ.

Sinuciderea unuĭ sub-ofițer

Un tînăr elev de administrație anume Vasile Niculescu din corpul II de armată, s'a sinucis erĭ la otelul Simion, cu un revolver de calibrul 9.

Cadavrul a fost găsit pe scaun în fața oglinzeĭ și scăldat în sînge.

In ajun elevul luase camera 18 la otel și o plătise înainte pe o zi.

A plecat apoĭ în oraș și a spus chelneruluĭ că dacă vine o Doamnă și întreabă de el, să-ĭ spună să-l aștepte pînă se va întoarce.

*

Erĭ s'a întors la otel pe la orele șapte, cînd chelnerul ĭ-a spus că n'a fost căutat pînă atuncĭ de nimenĭ.

A doua zi, la ora 1, servitoarea ducîndu-se să mature odaĭa, a găsit camera închisă.

A bătut la ușă, dar nu ĭ-a răspuns nimenĭ.

*

Atuncĭ s'a dat alarma și stricîndu-se ușa în fața autorităților, elevul a fost găsit mort, pe scaun. Pe pat se afla o cutie cu 24 cartușe și niște prăjiturĭ.

Elevul de administrație, șĭ-a tras numaĭ un singur glonț în tîmpla dreaptă.

Se crede că înainte de a-șĭ curma vĭața, el avea de gînd să omoare pe D-na pe care o aștepta.

ECOURI

Sîmbătă, la 26 Octombrie, a încetat din vĭață D. Gaetan E. Burelly, socrul D-luĭ I. L. Carageale.

Inmormîntarea s'a făcut erĭ, Duminecă, la cimitirul Șerban-Vodă.

Aflăm că D. Leon I. Livescu, comptabil la marele magazin al D-luĭ Ilie Dumitrescu, s'a logodit cu D-ra Elena Cohen Bucureșteanu.

Terminîndu-se canalul pe strada Poliţieĭ, unde se află *Circul Sidoli*, circulaţia atît cu trăsurile cît și pe jos este cu totul înlesnită.

DOSARUL ZILEI

O servitoare de la D. Ionescu, fotograf din strada Concordia No. 9, anume Pepi Fișer, a furat de la stăpînul săŭ 580 leĭ.

Poliţia fiind înștiințată, a prins pe hoață care a mărturisit faptul, indicînd și locurile unde a depus baniĭ furațĭ.

*

Erĭ, trenul care venea de la Constanța, între Alacap și Murfatlar a călcat pe o femeĭe, zdrobindu-ĭ cu desăvîrșire capul și tăindu-ĭ corpul în două.

Opera română

Sîmbătă s'a dat de trupa lirică romînă opera comică *Les dragons de Villards*.

Una dintre cele maĭ vechĭ opere, scrisă de Maillart. Muzica foarte plăcută, dar ușoară, ea nu are încă cașeul particular care distinge compozițiile maeștrilor francezĭ modernĭ.

Multe romanțe delicioase, ansamblurĭ puternice, în carĭ se distinge corul religios de la sfîrșitul actuluĭ al 2-lea.

Trupa lirică și-a făcut datoria într'un chip cu totul mulțămitor. Am avut o reprezintaţie plăcută și desigur dacă rolul Rozeĭ Friquet ar fi fost maĭ bine ținut, *Dragoniĭ luĭ Villards* ar fi putut să aĭbă un enorm succes. D-na Vlădaia însă nu poate părăsi răul obiceiŭ de a țipa. Adesea începe să cînte liniștit și cînd crezĭ că în sfîrșit îșĭ va termina romanța bine, de odată dă un țipăt, o ĭa alăturĭ.

Dar e de prisos să maĭ vorbim: D-sa nu se maĭ poate îndrepta și trebuĭe s'o primim așa cum e cu defectele și calitățile sale.

D-na Brezeanu, deși are voce mică, cîntă just, are registrul de sus foarte bun — comparativ cu vocea D-sale — și maĭ presus de toate are marea calitate de a zice în mod inteligent și joacă ca o bună comediană.

D. Calotescu, care a debutat Sîmbătă, posedă o voce mică de bariton, dar destul de clară și caldă. E un cîntăreț cu școală și și-a cîntat rolul cu mare pricepere. De sigur că cu timpul va pĭerde acea nesiguranță ce se observa cîte odată și care probabil era datorită maĭ mult emoțieĭ.

D. Băjenaru a cîntat bine, dar părea obosit îĭ tremura vocea și cîte odată chĭar scîrțîĭa. D-sa e cam bolnav.

D. Catopolu era la largul săŭ. A făcut și Sîmbătă seara să rîză sala continuŭ. D-sa are o imaginaţie nesfîrșită cînd e vorba de a născoci accente și gesturĭ pentru ca să facă lumea să rîdă.

Corurile, foarte bune, aŭ cîntat admirabil maĭ ales corul religios.

In sfîrșit o reprezintaţie reușită din toate punctele de vedere și ar fi bine ca *Dragoniĭ luĭ Villards* să dea o serie de reprezentaţiĭ.

I.

POȘTA REDACȚIEI

Kety. Loco. — Toate locurile ocupate. Regretăm.

SPECTACOLE

GRAND ETABLISSEMENT HUGO. — Lunĭ 28 Octombrie, 1896. Mare reprezintaţie de gală, data în beneficiul D-șoareĭ *Belone* cu concursul quartetuluĭ Vesuviano, ceĭ maĭ des aplaudațĭ pe scena teatruluĭ Hugo, al D-șoareĭ D'Estre, cîntăreață de salon, precum și al întregeĭ trupe angajate. Program cu totul schimbat.

In curînd debutul Naya, grand Etoile de Paris. Mr. et M-me Duffaut, duetiștĭ de la Folie Bergere din Paris.

Proprietar, CONST. MILLE

Tipografia ziaruluĭ „Adevĕrul“ Pasagiul Bănceĭ Naționale

Tipărit cu cernealăE. T. Gleitsmann Dresda